

Előfizetési árak:

Egész évre	5 frt	—	kr.
Fél évre	2	=	50
Negyed évre	1	=	25
Neptanítóknak egész évre	3	—	—

Hirdetési díjak

a legutóbbi számban
Bélyeg minden beiktatásért 30 kr.

B A J A

vegyes tartalmu hetlapp.

Megjelen minden szerdán és szombaton.

Szerkesztői iroda.
hova a lap szellemi részét illető küldendő nyelvi intézkedések:
ÁLLAMI TANTÓRKÉPEZÉDEBEN.
Levelek csak bérmentesen fogadjanak el. Kéziratok nem adatkak vissza.

Kindóhívatlak:
Az előfizetési pénzek és hirdetések a kiadóhivatalka — N a n a y L a j o a könyvnyomdájába — küldendők be (Bódog-tér, Scheibner-téle ház.)

Egyes szám ára 5 kr.

Szőlőtermelés és borkezelés.

A székeshérvári országos kiállításra a többi között tudvalegleg borkiállítás is rendeztetett. Mint a kiállítás más ágaiban, úgy itt is többrendbeli, részben talán igazolt, de részben bizonyára igazolatlan panaszok is felmerültek. Ezen panaszok megczófolására s az érdeklődő közönség felvilágosító tájékoztatására P o t h e d i m r e előbb velenczei, most szemtiklósi termelő és pezsgógyáros részletes cikket tett közzé a „Székeshérvári és Vidéke” című közlöny 129. számában, melyből a polemikus részek kihagyásával az általános érdekekkel és tudományos alappal bíró szakaszokat különvatosan közöljük:

„Azelőtt, ha egy szőlős gazda újra kiakartá ültetni vagy nagyítani szőlős kertjét, vagy a tulajdon talaján létező, a tapasztalás által jónak bizonyult fajokat használni vagy szomszédjától kért jó bort igényel vevőszőket; s a termelt bor ugyanazonos maradt. — Most a vasut öszeköt bennünket a világ minden részével, s ha új szőlő ültetést akarunk készíteni, nem elégszünk meg a száz éves tapasztalás ajánlotta fajokkal, hanem hozatunk messze földről tramin, rislinget sbb. a talaji és égáji viszonyok minden tekintetbe vétele nélkül. — Sok helyen sikerül a dolog, de a hegybor jellegének mindig ártunk. — Most mania a szőlőzést, mert buza nem terem, s ha terem is, csekély az ára, tehát mindenki borral akar kereskedni s azzal meggazdagodni.

Jó árucikk a buza, a szőlő, a bor, a szarvasmarha, a juh és sertés is, de csak akkor, ha jó! Ennek elérésére pedig egy bizonyos rendszer szükséges, nem pedig kapkodás

T Á R C S A.

János és Margit.

(Franciaából.)

János és Margit szerették egymást.

Az ifju magas, derék, munkaképes, muskulos karokkal és lábakkal azelőtt építve. Herkulusi váttakkal; a leányka kicsiny, gömbölyű, szép alkattal, duzzadva az egészségtől, rósás arczzal és bíbor ajkakkal, kék szemek és magas homlokkal, melyről szöke fűrtök göngyöfőztek, melyek hamisan kacsingattak elő a kis főkötőcske alól. Tallija karcsú volt, nyaka kerekded és melle a szobrásznan látszott mintaképen teremtve.

A természet alkotta ilyenek. Nem volt affekták — nem igezeket tezesni. Kévsébb okos mint szép volt; 16 évvel nem kell még, hogy böcs legyen az ember.

A véletlen a mezőn hozta őket össze egy estén. János 2 nagy ökröt hajtott. Margit meg fűzfággakat szedélt, és a mint lehalajt, hogy a csomagot felvegye, látni lehetett piziny lábcskát a bokáig, és midőn egy langy zephir lengedezni kezdett, félrevoyna kontószét, mely alatt látható volt egy pár remek lábikra kék sáru harisnyákkal és fehér kötővel.

János megrendült és megállott. És minthogy az ökok jobbat nem tehetek — ők is megállottak és kezdtek legelészni a zamatos fűvet, mely oly nedves volt már az esti harmattól.

János lábhegyen ment előre, megragad hátulról Margitot és egy hatalmas csókot czuppantott ajkákára. Halk sikolyt hallatott, megtekinté a szemtelent, aztán hangos kacajba tört ki.

— Te vagy az János?

— Igen én vagyok.

— Csakugyan megjesztél.

— Margitot szerettek!

és békétürés hiány. — Mindennek meg kell vetni igen meg-gondolva alapját.

Mindenelőtt szükségesnek látom az ültetendő szőlő-fajok vidékenkénti meghatározását. — Ezt azonban nem lehet Budapesten eldönteni, mert a mi teszem Neszmélyben jó bort ad, az egészen más talaji viszonyok között vagy rossz, vagy jó ugyan, de kevés bort fog adni. — A szőlő-fajok czélszerű megválasztása nagy tapasztalást és a helyi, talaji és égáji viszonyok teljes ismerését igényli. Hidegebb talaj korábban érő és édesebb, kevesebb sav tartalmu fajokat kíván, melegebb talaj és jobb fekvésű hegyeknél már a zamat képződésre is lehet tekintettel lenni stb. Az ültetendő szőlőfajok meghatározását tehát nem központi bizottságokra, hanem e czéloból megye és járásonként alkotandó elismert szakférfiakból álló bizottságokra kell bízni. Elis-mert és köztszeletben álló férfiakra kell bízni!! külföben nem keltenek bizalmat, s tanácsukat senki sem fogja kö-vetni. — Erőszakot gyakorolni szabad polgáron nem lehet, s nem is szabad. De igenis meglehet magyarázni, hogy őt akó riezling, tíz akó tramin, husz akó sárfehér, harmincz akó vörösbor ugyanazon egy termelőnél nem képez kereske-delmi tárgyat, de képez már kisebb kereskedelmi tárgyat 65 akó példálul teljesen egyforma sárfehér, s ha az egész illető hegy ugyanezt a fajt ülteti, már akkor azután a kül-földi kereskedő is be fog kopogtatni.

Másodizben nagy hatással van kereskedelmünkre a bor mikénti kezelése. Nézetem szerint kisebb termelőnek a de-rités és iskolázás nem kezdébe való, mert a kisebb termelő, termelő és egyszersmind kereskedő is nem lehet és a borok iskolázása roppant nagy gyakorlást, szakismeretet és némi

Mindketten fülig pirultak, de kezeik találtakoztak és két romlatlan ifju ember örököntartó szent szív frigyét kötött.

János még sohasem szerett. Még nem nyult eddig más női kézhez mint anyához, és a falubeli leányok tekinteti közönyösek voltak előtte.

Margit hajdan volt, tiszta mint a sziklapatak vize, mint a virág, mely felnyitlik rezelg a nap első sugaraival.

Ezen egyszerű silány emberek nem olvasták még ama köny-veket, melyek elbűntik az eszet; mert sem János sem Margit nem tudtak olvasni.

Ezen szót „szerettek” mindketten először hallák és mégis elpirultak és szeiveikben sohasem sejtett érzelmek kezdének de-rengni.

Sem a jót, sem a rosszat nem ismerék.

Midőn még gyermekek voltak azt mondkák az emberek dol-gozni kell, hogy megéhezzünk: és ők dolgoznak. Most még azt sugta nekik Isten, hogy szeretitek kell és ők szerették egymást.

A fák a nagy erdő szélén halkán, suttogva hajták egymáshoz koronás fejüket.

Hébe-korba halvány holdugár kacintott a sűrű fákön át, és a csalogányok is megkezdék már édes szerelmi dalakat, s bele-vegült a kakuk egyhangú kiáltása. A faluban az esti harang kon-gott és szó nélkül ilték egymáshoz egy ódon moheleté fatörzse. Atkaról és szöke fűrti nyakára hullának. Nem szabadkozott. Magához szórta és ajkai érintkezének. A fák még halkabban su-gotak mint rendszeren, a csalogányok elnemáltak, és a kíváncsi holdszugarak is elbuvának az erdő legsűrűbb árnyékába. — — —

János és Margit elhagyták az erdőt, midőn a hold már magas-an állott a láthatáron. Szent nyugalom uralkodott erdőn és mezőn. Kézél kézben mentek a faluba; a leány a nagybátyjához; as fju a majorba.

vegytani képzettséget igényel. Egy borkak, melyben nincs kellő mennyiségű cseresz, legalább hatzadrész borsav és 9—10 századrész szesztartalom, annak a derítés bármivel történjék, sokkal inkább ártalmara mint hasznára lesz; mert a derítő szer hatása a cseresz mennyiségével van arányban. — A derítő szer mindig kétféleképp hat a borra, vegyileg és mechanice, a mennyiben t. i. az a cseresz által parányi testekké összehuzott tojásfehérnyével vegyileg párosulván, sulya által azokat lefelé huzza s a hordó alján csapadék alakjában összpontosítja. — Ha a borból kevés a cseresz, a derítő hatása is csekély lesz, nemkülönb a szeszhiány végett vastag borkóban is.

Az ily félig derített bor újrege fejtetvén, okvetlen ihatlaná válik, mert a bennmaradt derítő rothadáshoz hasonló átalakulást nyer, s a borkak nagyon kellemetlen szagot ad. — Laikus kezében veszélyes a mesterséges cseresz használata is, mert igen nehéz azt meghatározni, hogy az mily adagban adassék a borkak. Tagadhatlan ugyan, hogy mentől több cseresz adunk derítés előtt a borkak, az annál fényesebb lesz, de ha a cseresz annyit, hogy a derítő szer azt nem emészette fel, akkor a borból megmaradt felesleg fanyar, kellemetlen ízt ad s a bor természetes zamatait előli.

Ha termelő eladási célból palackozni akar, akkor azt tanulja meg bőven, úgy elméletileg, valamint gyakorlatilag, mert ha a palackozás sikerül is egy évben, még nagy kérdés, hogy a rá következő évben, ha a természet által kevésbé áldott borkal lesz dolga, fog-e sikerülni.

A termelőnek, ki hordóiban akar eladni, főteendője a tisztaság, s mindig annak idején teljesjedő gyakori fejtés legyen. A többi a nagybani kereskedőnek dolga.

Végül harmadikben nagy tényező a nagybani borkereskedés emelését tekintve, a termelők s helyi borkereskedők szoliditása, s a kormány e téren mikénti intézkedése, vám, vasut stb.

A borkiállításra vonatkozólag követett szakértő szerzőnk két irányban tesz észrevételeket.

a) A kiállított borkak kitüntetésének osztályozása. Unteg elég a különbség a termelő és borkereskedő között, mert vendégelő szinten borkereskedő; s e két közti különbséget csak annyiból látom szükségesnek, mert termelőtől csak tiszta izu, jó zamatos bort, borkereskedőtől azonföltűzőnkényes, minden csapadék nélküli bort kívánok. Hogy a

termelő hol természetese borát s melyik évi, azt persze szükséges tudni, valamint azt is, hogy a borkereskedő által bemutatott bor hová való, mert neszmélyi bortól sokkal többet kívánok, mint teszem azt fehérvártól. — De hogy a bor ki álltal lett kezele, a kereskedője kitől vette, sib, mind felesleges, s mint tulságos, csak zavarokra vezetne, és nehézkességet idézne elő. — Azt a szemtelenséget, hogy mástól vett két üveg borkal lefozi a borkereskedő a termelőt, a termelő maga is megteheti, mert ez is vehet ismét más termelőtől, de őt kereskedőtől is két üveg kitűnő bort, s megnyerheti vele a legelső érmet. — Az ilyen visszaéléseket csak úgy lehetne megszüntetni, ha csak bizonyos mennyiségű bort szabadna a kiállításon képviseltetni, termelőnek például 50, kereskedőnek 100 akonál kevesebb készletből aló borkal ne legyen szabad kiállítani. — Ezzé nézve lehetne azután a községi vagy helyhatósági bizonyítványt kérni. És egy ily intézkedés már abban is elég indokolást talál, mert a kiállítások czéja — nem egyeseknek egy-két palack borkal dícsokedésére, henczegésre, hanem kereskedelmi czikke bemutatása és megismertetésére adni alkalmat.

b) A kiállításon közszemlére kiállított borkok. Hogy festett vízzel töltve, vagy úresen állítjuk ki palackjainkat, a kiállítási helyiségben ez oly lényegtelen kérdés, hogy megviatását nem tartom érdemesnek. — De hogy a kiállítási helyiségben a verseny alá bocsátandó borkal töltve állítsuk ki palackjainkat, azt kereken a legnagyobb mértékben észserűtelneuk találom.

Álló üvegben, a nap sugarának, hidegnek, melegnek, világosságnak kitve, — a bor, csak igen jó évben, igen jó fekvésű, jó talaju hegyen termert marad épségben.

A mint ezen előnyös tulajdonoknak csak egyike hiányzik, bár a kezelés még oly szakavatott volt is, okvetlen zavarodás, homályosodás áll be. — Lehet ugyan segíteni e bajon, szesz és cseresz által. — De az ily correctio nem a termelő kezébe való, mert a kiállítás czéja egyrészt a nyers, másrészt pedig a finomított termékek, nem pedig egyes termelő vagy borkereskedő kezelési ügyességének ismertetése, s ezen borkiállítási rendszer mellett a termelő nagyobb része le van szorítva a küzdőtérrel; holott abból, mert egyiknek vagy másiknak meghomályosodott bora, épen-séggel nem következik, hogy az nem jó, ellenkezőleg igen jó lehet. — Én mindig többre becslöm a termelőtől vett

Három hónapon át éltek így; minden este látták egymást. Az ifjú női akarat venni. Szent frigy volt ez és senkinek sem volt joga ellene fellépni. És mégis volt valaki, ki ezt tevő. És ez a pap volt. Midőn előtte állt János, sipkájával kezében, hebege és dadogva említett házassági tervét, nagy nyugodtan burnotszalenczéjébe nyult a főtisztelendő ur és majestetikusán monda: „fiam te 20 éves vagy és katonai kötelességednek ideje van, nem sünlhetisz előbb még a haza iránt kötelességedet le nem rovid. Ezt a törvény követeli.

Derék lovagos lesz belőled és Margitnak mindenesetre egy pár évig várnia kellend — ezt beláthatod magad is.“ És daczára annak, hogy belátta, mégis ké: nehéz könyöcsper gördült le szemelőd és aztán nagyon busan elment Margitához, megmondani neki, hogy mit határozott a pap.

A szegény gyermek magán kivül volt.

„Elvegők vesze“ monda, miközben kősei dusan csurogtak szemelőd. János egy pár furcsa fintorgatásba vágta arczát, mint férfinak szilárdnak kellett mutatkoznia; de midőn a síró Margitnak arczára nézett, az ő szemei is könnybe borultak; így üttek most azon helyen, ahol először csókolák meg egymást, és keservesen sirtak, hogy a követ is megrendíthette volna.

— — — Az őz igen szomorú volt a szerelmeseknek.

Mint ritkábban láthatták egymást, mert Jánosnak nagyon sok volt a dolga, a molnár meg nem bocsátá egyedül ki többé gyermekét. És midőn a farsang eljött, mindritkábban lehetett Margitot az utazón látni. Nem jött ki szobáskájából és szemei mindig vörösek valának.

Egy estén a falu valamennyi lakói a „Fehér ló“-ba gyűltek össze. Nagy táncmultság volt. Mindenki igazeszevé a molnár szép hűgának hiányát, és midőn a szép János sem mutatkozott, sokfőlet sustak egymás fülebe az emberek. Ez időközben a szegény leegény kedveselő volt. Felhasználta a molnár távollétét, ki színtén a vigalomra ment.

Mi történt odahaza? — Kétség kívül valami nagy bűn.

Egy pár nappal utána Margit sápadtan, összeesve fájdalomtól a földre süttöt pillákkal ment a falun át. Hosszu idő után ma látták ismét először. Minden kapun, minden ablakból kíváncsi és gyanús tekinteteket lövellének rá.

János nem mutatkozott. Látni lehetett volna az erdő szélén, mint járkál vadul fel és alá mienct tekint minden irányba, mintha attól félné, hogy meglepi. Mit esmált ott — nem tudom.

Telen, midőn rothadni kezdett már az őszkor lehullott levelek, nagy ijedség uralkodott egy napon a faluban. Az erdő kerülo kutaják az erdő szélén egy lombhalm alól egy gyermek hulláját kaparta elő.

Nincs sok mondani valóm. Csendőrok jöttek a faluba, komoly bírák, egy öreg ur okulárnál — bihetelő az orvos — és János és Margit a városba idéztettek.

A dolg az esküdték elé került. Az ügyész nagyszerű vádbeszédet tartott, melyet a védő még nagyszerűbben replikált, mire ismét a vádló nyert szót, és sok igen igaz és szellemidus dologt mondott. És midőn ismét a védő felolt, könyözött a publicum, könyöztek az esküdték és a bírák. Sőt, amit a lapok írták, a vádló is könyöit töröle.

De ez mind nem segített. Nem tudom, hogyan jött, hanem mindkettő 10 évi súlyos börtönrre ítélték. És ez a jogosság érdekében.

Hol történt a dolog? Istene, mindenhol, ma is történik — történik mindnap!

Epen mert mindennapi történet, azért igaz is.

Bilzt Sándor.

olyan bort, mely megtörik, mint a mely tiszta marad, ez utóbbiban nagyobbreszt tulok lévén a savtartalom. — Isten örizzen pedig oly bortól, mely nyitott üvegben több napig tiszta marad.

Részemről oly kiállításon soha sem vennék részt, mely a brólát alá bocsátandó pezsgőboromat hetekig valami állványon kellene tartanom, a megtöréstől ugyan nem félnék, de borom többé vagy kevésbé elvesztené szénasav légtartalma, s ezzel csiposégét, s gyöngyöző tulajdonát is. Pedig dugóimat egynesen Spanyolországból hozatva, noha darabja minőségéhez képest négy, egész nyolcz krajczárba kerül; mégis nagyobb része álló üvegben, a bor által nem nedvesítve, összeszáradva és a szénasav lég nagy nyomásának engedve. És ez áll nem a pezsgő palackozott borokra is. Csakhogy ezeknél egészséges, jó dugó használata mellett tovább tart a lég behatolása.

„Kivitelképés, exportképés, palackozott bor!” ez nagyon nagy szó nem egy, de számtalan borvidéket tudnék megnevezni, a melyen termelt bort két évi — nem a borhamisítás keretéből vágó — iskolázással sem lenne képes ugynevezett kivitelképessé tenni. Pedig kitűnő jó borok, világpiacziót érdemlők. És az ily szőlős kertek tulajdonosai mind ki legyenek zárva a kiállításokról? vagy évekig tartású boraitak és vesztegeljék benne fekvő tökéiket, míg igényt tarthatnak kitüntetésre?

Míg kisebb termelő egyszerűs mind borkereskedő is akar lenni, addig borkereskedésünk soha sem lesz nagyszerű. — Meglehet ugyan, hogy itt ott találkozik egyes termelő, kinek különös összeköttetések folytán sikerül eredményt előmutatni; de ez egyes pont, nem pedig egész hazánkat átölő kör. Kisebb termelők egyszerűleg, s csak a nagy termelő legyen egyszerűs mind kereskedő is.

H I R E K.

— A bajai törvényszék visszaállítására ügyében a város és vidék küldöttsége e hó 8-án tiszteltget az országházban a miniszterelnök és igazságügyminiszter uraknál.

A küldöttséget *Latinovics* Gábor országgyűlési képviselő ur kalauzolta, ki oly részletesen s oly alaposan indokolta Baja város és vidékének népességi, forgalmi, pénzintézeti, kereskedelmi, fekvési, közlekedési s nemzetiségi viszonyainak alapján itt egy új törvényszék felállításának szükségességét, hogy maga a miniszterelnök, *kinek szavai szerint oly sokszor és oly indokoltan kérelmetek már képviselőnk a bajai törvényszéket*, a felhozott indokokat „a legnyomósabbnak” s a vidék óhajait „a legindokoltabbnak és leglogosabbnak” mondá, és egyuttal azok komoly figyelembe vételét annak kijelentésével igértre, hogy Baja város és vidéke iránt a legjobb indulattal és előszerezzel fog a végleges döntésnél viselkedni. — Kevésell később ugyancsak *Latinovics* képviselő ur az igazságügy miniszterhez vezeté a küldöttséget, s a többi indokokon felül kiemelte, hogy Baja város új épület és börtönök építésére is hajlandó volna, sőt bizonyos részben a fenntartási költségek fedezését is megajánlá. A miniszter igen szívélyesen fogadta a küldöttséget s kijelenté, miszerint a törvényszékek számainak végleges megoldása még a jövő kérdése s a jelenlegi szám csakis ideiglenes jelleggel bír, és ha majd a végleges megállapodás kerül napirendre, Baja város és vidékének méltányos indokait a maga részéről kellő figyelemre fogja méltatni, jöllehet a végleges döntés azután a miniszter tanácsot és a törvényhozást fogja illetni.

† *Szondy Mátyás*nál szül. *Devics Irma*, f. hó 14-én reggeli 3 órakor jobbéltre szenderült. Áldás és béke hamvaira!

— A máramarosi petroleumforrások. A körösmézi petroleumforrásokkal végre czelt értek; u. i. nov. 8-ikán, mint lapunknak írják, 13 ölnyi mélységben egy kis medenczében tíz liternyi petroleumra bukkantak. A forrásokat kettőzötetett buzgalommal folytatják, s petroleumtartalmu nagyobb üregek felfedezése közel kilátásban áll.

— Nincs többé süketség. Új találmányt jelentenek Amerikából. El is neveztek „audiphon”-nak, magyarul halló készülék.

A neve „phon”-nal végződik ugyan, hanem azért nem Edison találta fel. A feltalálót Graydonnak hívják s foglalkozására nézve professzor Cincinnatiban. Az egész áll: először egy kis elektromikroponból, melynek rezgő lemezeiből zsinór szolgál ki, s ennek végéről egy fadarab lóg. A süket ember fogai közé veszi ezt a kis fadarabot, s az aki vele beszélgetni akar, keresztülbeszél az elektromikroponon. A süket ember minden szót megért, csupán arra kell ügyelni, hogy a zsinór feszes legyen.

— **Császártiltésen** f. hó 15-én új postahivatal lép életbe. — **Rabügyiokos czifányok.** Borzasztó rabügyiokosság történt a napokban **G á l s z e c s** közelében. Két halakereskedő zsidó a vásárra indult egy-egy szekér halal. Az egyik előbb elindult s midőn az událó ért, egy czifányeszlád támadta meg. A czifányok meggyilkolták a zsidót, a halat elszedték és 40 forintját rabolták is. Az egy órával később utána indult társa megtalálta a holttestet s kutatni kezdé a gyilkosokra. Egy közeli kunyhóban el is fogták az egész családát, épen amint halak főztek. — Elfogatásunk után mindent bevertettek.

— **Az orosz nyelv** hadseregünkben. A közös hadügyminiszterium rendelete folytán november 10-án keződik az orosz nyelv tanfolyama a hadügyminiszteriumban. A hadügyminiszterium egy parancsban a táborok minden tisztének kifejtette az orosz nyelv ismeretének fontosságát és egyszerűs mind hangsúlyozta azon felsőbb helyen nyilvánított óhaját, hogy minden táborkartiszt lehetőleg elsajátítsa az orosz nyelvet.

Csodabogarak.

Előzetési felhívást vetünk új cízmű újságra:

„**N é p i s k o l á s o k l a p j a**,” melynek czéjja „gyermeknevelés és népoktatás”, s mely, épen mint ezen czél kívánja röviden és érthetően igen sokat akar mondani és adni. Tartalma e havonként egyszer megjelenendő 1 frtos lapnak: „Nevelészet. Miatoktatási példák. Tárca. Iskolai finomabb ötletek. Levelezések. Különfelek. Vegyesek.” Szerkesztő: *Zágonyi György*, néptantó Nagyhaszánban.

Turcmetlenül várjuk legalább még a következő két lap hirdetését és előzetési felhívását:

„**K i s d e v o d o k o k é s G y e r m e k k e r t l á t o g a t ó k l a p j a**,” melynek czéjja kisdnevelés és gyermekkertészet s mely filozofiai egyszerűségi mondatokban, szavakat alig használva (pl. „Ich setz ein Nichtich”) még rövidében de érthetőben igen sokat akar mondani és adni. Tartalma: „Nevelészet. Miatoktatási példák. Kisdnevodvai és gyermekkertészet mintajátékok. Tárca. Gyermekkertr finomabb ötletek. Levelezések. Különfelek. A legújabb tánczene. Udvariási és szepelgési szabályok. Vegyesek.

„**C s e c s e m ö k é s k i s d e d e k l a p j a**,” melynek czéjja a divatellenes és csak a köznéphez illő anyatejjel való nevelés helyettesíteni. Megjelenik éjjel-nappal több ízben és szájhöz hordatik azon uricskák és nagysáoskák számára, kik ezen korcslapokkal elárasztott viágba szerencsésen beleptek, a járás-keelés még nem vesződik és a gyermekkertr látogatni még nem akarják. A leegyszerűbb mondatok és szavak teljes kizárásával igen sokat mond és még többet ad. Tartalma: *Dajkázsát. Miatemlék. Búgre. Szópózsacsok czucca. Csecsemői finomabb ötletek. Levelezések. stb.* — h.

Üzleti tudostítás.

Baján, 1879. november 12-én.

Buza 13.10 zab 6.20 bab 10.40 árpa 7.50 rozs 9.05 köles 6.80 kukorica 5.80 új 5.50.

Az árak 100 kilogr. után.

Vizállás Baján.

	Ú pont fenék	DUNA CSATORNA	84.98 83.00
November 14-én.	DUNA O fölött	86.41 1.53	CSATORNA 84.87 1.87

Felölés szerkesztő:

Dr. BARTSCH SAMU.

Nyilvános köszönet.

Alulírt indittatva érzem magamat, a város tekintetes tanácsának az íz. "Hítköz-ség" érdemes képviselőiségének és mindazoknak, kik boldogult édes atyám

HIRSCH LAZÁR úrnak

f. hó 7-én történt végíttségén való megjelenésük által súlyos veszteségünk iránti részvételnél tanujélet adni szivesek voltak, legmélyebb hálámát kifejezni.

Baján, 1879. nov. hó 11-én

A gyászoló család nevében:

Hirsch Károly.

KRAUSZ IGNÁCZNAK

Baján, a Bachrach-féle házban lévő

**HERB-, SÖR-
és vegyes-kereskedése**

egyebközte egy keresett

**dohány kis tőzsdével
jutányos feltételek mellett átvehető.**

Bővebb értesítés nyerhető a tulajdonosnál.

Meghívás részvevésre

a hamburgi kormány részéről biztosított

nagy pénz-lotteriára nyereményeiben,
mely alkalommal

8 millió 490,000 birod. Márka

1879. dec. 10-től 1880. május 14-ig biztosan nyerendő.
Ezeme újabb játéktérvet 7 osztályba, 94,000 sor-számjeggyel és 49,000 nyereménnyel történik, ezek között vannak főnyeremények

400,000 bir. Márka,

illetéleg

nyer.	márka	nyer.	Márka
1	250,000	5	8000
1	150,000	2	6000
1	100,000	54	5000
1	60,000	6	4000
1	50,000	65	3000
2	40,000	213	2000
2	30,000	12	1500
5	25,000	2	1200
2	20,000	631	1000
12	15,000	773	500
1	12,000	950	300
24	10,000	26450	135

A nyereményhúszások terv szerint hivatalosan vannak megállapítva.

Ezeme nagy s az állam által biztosított pénzsorsjáték legközelebbi nyereményhúzására

1 egész eredeti sorsjegy ára csak 6 márká vagy 3 1/2, fit
1 fél " " " " 3 " " " 1 1/2 " " " " 90 kr
1 negyed " " " " 1 1/4 " " " " 90 kr

A kormány részéről biztosított eredeti sorsjegyek (nem tiltott ígérvények) a vételnek készpénzben vagy postautalvány utján beküldése mellett általam még a leg-kevésbéli vidékekre is beküldtettem.

STEINDECKER bankháza által rövid idő alatt következő nagyobb nyeremények, ugymint 125,000, 80,000, 30,000, 20,000, többször 10,000 bir. márká lett a legpontosabban kifejtve és ez által sok család szerencsés megállapítva.

A nyeremények kifizetése tervszerűleg vagy a szerencsés név elajánlása szerint történik.

Bizalommal kérjük a megrendeléseket: f. hó 30-ika előtt beküldeni a régóta jó hírből álló ország:

Steindecker József

Dammthorstrasse

bank- és váltó-fizletébe Hamburgba.

U. i. **STEINDECKER** bankháza, mint a legszil-dabb ismeretes, a szerint tehát nem szorul bővebb ajánlatásra.

Tüdőfájalmak és étvágytalanság.

Hoff János, császári és királyi udvari malátakivonat-főjele és malátakészítmény-gyárának, Béesben, Graben, Bräunerstrasse Nr. 8.

Legujabb gyogyjelentések.

Mell- és gyermekbajoktól megszabadítva Hoff János malátá- gyogykészítményei által.

Elismerve, hogy nem mell- és gyermekbetegsége az első és valódi Hoff János-féle malátakivonat-egységességi sör használatára által nagy mértékben javult, kérek e kitűnő gyogyyszerből, postautánvét mellett, még 11 palackzikk küldeni.

Nemesdy Elemér,
Eger, (Magyarország) törvényszéki telekkönyvezető.

A Hoff János-féle malátakivonat kitűnő hatása.

Tisztelt uram! kérem, sziveskedjék nékem, postautánvét mellett, 15 palack malátakivonat-sört és 5 zacskó czukorkát küldeni. Miután a malátasor annyira jót tett nékem, ajánlatom azt több barátomnak, kik abból szintén fognak megrendelni. — Keszthely, Neumark József.

Hoff János cs. kir. udvari malátakészítmény gyárának Bées Graben Bräunerstrasse 8.

Maros-Vásárhely.

Tisztelt uram!

„Mintán az ön gyogyhatásos és jeles HOFF-féle malátakivonat-gyogykészítményeit már több éve saját magamon sikerrel alkalmaztam, és most ezen készítményet egy más szerencsés akorom megkísérlet-kérek meliöb 6 palackzikk malátá-kivonatu egységességi sört, 1/2 kilo malátacsokolétét 1, 1 zacskó malátacukorkát és 1 üveges sürtött malátá-kivonatot, valamennyit postautánvét mellett számomra küldeni.

Czímem: Schwartz Rainer cs. kir. kapitány a Lajos bajor herceg nevével viselő gyalg-ezred 62 számú tartalékparancsnokságnál Maros-Vásárhelyen.

Sziveskedjék kérem meliöb a nekem oly jó szolgálatot tett Hoff János-féle malátá-kivonat-sörből 12 palackzikká saját használatomra küldeni.

Mátia-Nostra.

Teljes tisztelettel

Dr. Mosbacher János, fehérvári orvos.

Legujabb hírlaitokat Béesből és Buda-pestről

a 20. évi közzételt és általános tősi gyöngyöshöz elért rendkívüli átvás határol, érkezett Hoff János, a legbőbb európai uralkodó udvari szállítójának csász. királyi udvari malátá-parapatum gyárához, Bées Graben, Bräunerstrasse Nr. 8.

Mintegy 20 év óta szük létegetben és gyöngyöshöz szenvedtem; úgy, hogy az utóbbi időben már nem voltam képes a szobában járakdni. Három hónapig ezéltél az ön híres malátá-kivonatu sörét és malátá-bonitonját kezdtem használni; a baj, melyet minden egyéb gyogysszer nem bírt gyogyítani, az ön malátá készítményei segítségével teljesen megszűnt. Most egyszés és erőteljes vagyok s minden tekintetben jól érzem magamat. Kötelességemnek tartom onról legöztintébb hírlakifejtés mellett értesíteni és kérem, hogy ezt közzétegye. Egyuttal örömet kész vagyok ezt mindenkinek szólni is megöröszíteni.

Wimmer Johanna,
Gumpendorferstr. 3, 1. Stiege
2. Stock Thür 16. Bées.

Főraktár: Baján Michlisch István urnál.